

REPUBLIKA HRVATSKA
DUBROVAČKO – NERETVANSKA ŽUPANIJA
GRAD DUBROVNIK
Gr a d s k o v i j e ć e

KLASA: 550-01/13-01/71
URBROJ: 2117/01-09-13-4
Dubrovnik, 6. travnja 2013.

Na temelju članka 33. Statuta Grada Dubrovnika („Službeni glasnik Grada Dubrovnika“, broj 4/09., 6/10., 3/11. i 14/12.), Gradsko vijeće Grada Dubrovnika na 32 sjednici, održanoj 6. travnja 2013., donijelo je

S T R A T E G I J U
razvoja predškolskoga odgoja i obrazovanja
Grada Dubrovnika od 2012. do 2030. godine

UVOD

Tradicija brige za najmlađe i smještaj djece u predškolske ustanove u Gradu Dubrovniku vuče svoje korijene još iz XV. stoljeća, od Nahodišta koje je odlukom Velikoga vijeća osnovano 1432. g., a brinulo se o napuštenoj djeci. Dječji vrtići za svu djecu u Dubrovniku spominju se od 1837. godine, ali postoje indicije da su postojali i ranije. Prvi službeni DJEČJI VRTIĆ, o kojem se brine država, osniva se u Dubrovniku 1903. godine. „Dječji vrtići Dubrovnik“ u ovom sastavu, osnovani su 1991. godine i djeluju kao jedinstvena javna ustanova za predškolski odgoj na području Grada Dubrovnika te provode programe njege, odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite i prehrane za djecu od navršениh godinu dana života do polaska u osnovnu školu. Godine 1999. otvoren je prvi privatni vrtić, a 2002. g. vrtić za djecu s većim teškoćama u razvoju pri Osnovnoj školi Marina Držića.

Organizacija i djelovanje dječjih vrtića danas, određeni su Zakonom o predškolskom odgoju i naobrazbi (NN, br. 10/97. i 107/07.), Programskim usmjerenjem odgoja i obrazovanja predškolske djece („Glasnik Ministarstva prosvjete i kulture“, 1991.) i Državnim pedagoškim standardom predškolskoga odgoja i naobrazbe (NN, br. 63/08. i 90/10.).

Predškolski odgoj važan je dio sustava odgoja i obrazovanja. Prema Zakonu o predškolskom odgoju i naobrazbi, sastavni je dio sustava odgoja i obrazovanja i skrbi o djeci, a obuhvaća programe odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi koji se ostvaruju u dječjim vrtićima, a iznimno u drugim ustanovama i udrugama.

Programsko je usmjerenje odgoja i obrazovanja kao dio Prijedloga koncepcije razvoja predškolskoga odgoja utemeljeno na razvojno-humanističkom pristupu. U prvi plan stavlja

kvalitetu odgojnoga procesa, potrebe djece, ulogu odgojitelja te fleksibilnost organizacije prostora i vremena za aktivnosti djece. Ovim je dokumentima određena koncepcija razvoja sustava odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi koja odražava i promiče otvorenost za potrebe djeteta, roditelja i društvene zajednice te moguću raznolikost u sadržajima, oblicima i programskim zadaćama, a dječje vrtiće vidi kao razvojne centre.

Prema Zakonu o predškolskom odgoju i naobrazbi djelatnost predškolskoga odgoja financira se pretežno sredstvima proračuna lokalne i područne (regionalne) samouprave te sudjelovanjem roditelja u cijeni programa predškolskoga odgoja u koji su uključena njihova djeca. Udio plaćanja roditelja djece s prebivalištem na području Grada Dubrovnika određuje se ovisno o vrsti i trajanju programa te socijalnom i imovnom statusu obitelji. U 2012.g. ukupno izdvajanje iz Proračuna Grada Dubrovnika za predškolski odgoj i obrazovanje iznosi 25.649.100,00 kuna. Za djecu obitelji bez primanja ili s vrlo niskim primanjima, umjesto roditelja dio cijene vrtića snosi Zaklada „Blaga djela“ (oko 110.000,00 kuna). Određeni programi, npr. posebni programi za djecu s teškoćama u razvoju, sufinanciraju se iz sredstava državnoga proračuna (85.500,00 kuna).

Unatoč višestoljetnoj tradiciji predškolskoga odgoja i obrazovanja i brizi za najmlađe naraštaje u gradu Dubrovniku, do danas nije postojao sustavan pristup i dugoročno planiranje smještaja, odgoja i obrazovanja djece u predškolskim ustanovama, toliko neophodan u svjetlu značajnih demografskih i velikih socioekonomskih i kulturoloških promjena zadnjih desetljeća u Hrvatskoj i svijetu.

Radna skupina „Dječjih vrtića Dubrovnik“ i Upravni odjel za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo Grada Dubrovnika izradili su Strategiju razvoja predškolskoga odgoja i obrazovanja Grada Dubrovnika za razdoblje od 2012. do 2030. g. (u daljnjem tekstu: Strategija). Strategija za cilj ima jasno definirati smjernice daljnjega razvoja predškolskoga odgoja i obrazovanja na području Grada Dubrovnika kako bi se što veći broj djece obuhvatio predškolskim odgojem i obrazovanjem i kako bi se unaprijedila kvaliteta usluge.

Primijenjeni metodološki pristup u izradbi Strategije zasniva se na uvažavanju odredbi postojećega Zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi (NN, br. 10/97. i 107/07.) i humanističko-razvojnoj koncepciji izvanobiteljskoga odgoja i obrazovanja predškolske djece prema Programskom usmjerenju odgoja i obrazovanja predškolske djece („Glasnik Ministarstva prosvjete i kulture“, 1991.) te uvažavanju specifičnosti Državnoga pedagoškog standarda predškolskoga odgoja i obrazovanja (NN, br. 63/08. i 90/10.).

U procjeni broja predškolske djece i projekcijama broja predškolske djece korištena je dostupna statistička građa Državnoga zavoda za statistiku, Upravnoga odjela za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo, Godišnji planovi Dječjih vrtića Dubrovnik te Projekcija dobno-spolnoga sastava stanovništva grada Dubrovnika do 2031.g. (Akrap) iz Programa razvoja grada Dubrovnika do 2020. g.

Metode planiranja, evaluiranja i pisanja razvojne strategije također se temelje na poštivanju procedura unutar same ustanove Dječji vrtići Dubrovnik, aktivnom sudjelovanju zaposlenika, suradnika, korisnika i drugih članova zajednice, uvažavanju specifičnosti zajednice, promjena unutar zajednice te odgovornom upravljanju prirodnim, ljudskim i materijalnim resursima.

Društvo se mijenja. Razvoj društva i proces globalizacije stvaraju nove potrebe na razini društvenog života i života obitelji i pojedinca. Uzimajući u obzir okružujuće čimbenike kao što su migracije, prirodan prirast stanovništva, broj djece u vrtićima i promjene, Strategija

analizira dosadašnje djelovanje te jasno određuje viziju, misiju i ciljeve razvoja predškolskoga odgoja i obrazovanja u Gradu Dubrovniku do 2030., ukazujući na potrebu za kontinuiranim planiranjem i prilagođavanjem promjenama koje se događaju na lokalnoj, ali i globalnoj razini. Iako je postupan kontinuirani pad prirodnoga prirasta broja stanovnika prisutan, potreba roditelja za smještajem djece u dječje vrtiće sve je veća i veća. Ova strategija analizira sve prednosti, nedostatke, rizike i moguće prepreke, stavljajući u glavni plan obitelji lokalne zajednice i njihovu djecu, uključujući i inkluziju djece s teškoćama u razvoju u vrtiće i u vrtičke aktivnosti.

Kao odgovor na potrebe lokalne zajednice, Strategija predstavlja javni dokument koji osigurava preduvjete za uspješnost rada dječjih vrtića i drugih oblika ranoga izvanobiteljskog i/ili izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanja predškolske djece. Izrađen je na osnovi participativnih metoda planiranja, obrade podataka i izradbe dokumenta.

ANALIZA STANJA

I. Dječji vrtići u gradu Dubrovniku danas

Danas u gradu Dubrovniku djeluje 13 vrtića, od čega 9 vrtića u sklopu Ustanove Dječji vrtići Dubrovnik, 3 privatna vrtića i 1 vrtić za djecu s većim teškoćama u razvoju.

a) Dječji vrtići Dubrovnik:

1. Dječji vrtić „Palčica“ – centralni objekt i dislocirani objekt u prostorima Opće bolnice Dubrovnik
2. Dječji vrtić „Pčelica“ – centralni objekt i dislocirani objekti: Opskrbni centar, Stara Mokošica, Nova Mokošica, Trsteno i Gromača,
3. Dječji vrtić „Ciciban“
4. Dječji vrtić Gruž
5. Dječji vrtić Kono
6. Dječji vrtić „Izviđač“
7. Dječji vrtić Pile
8. Dječji vrtić „Radost“
9. Dječji vrtić Šipan na otoku Šipanu

b) Privatni vrtići u gradu Dubrovniku

1. „Petar Pan“
2. „Calimero“
3. „Bubamara“

c) Dječji vrtić za djecu s većim teškoćama u razvoju pri Osnovnoj školi Marina Držića

Za odgoj i obrazovanje djece u vrtićima brinu se 154 stručne osobe (145 odgojitelja, 2 pedagoga, 1 psiholog, 2 defektologa, 2 zdravstvena voditelja, 1 medicinska sestra i 1 fizioterapeut).

Tablica 1. Broj zaposlenih u dječjim vrtićima u gradu Dubrovniku

REDNI BROJ	RADNO MJESTO	BROJ IZVRŠITELJA
1.	Uprava i administracija DVD	9

2.	Stručni tim DVD	6
3.	Odgojitelj DVD	136
4.	Radnici u kuhinji DVD	23
5.	Radnici u praonici DVD	2
6.	Spremačica DVD	23
7.	Ostali radnici DVD	7
8.	Odgojitelj Privatni vrtići	8
9.	Ostali radnici Privatni vrtići	2
10.	Odgajatelj DV pri OŠ M. Držića	1
11.	Stručni tim DV pri OŠ M. Držića	3
UKUPNO:		220

Stručno usavršavanje

Tijekom ranoga djetinjstva težište odgojno-obrazovne djelatnosti usmjereno je na poticanje cjelovitoga optimalnog i zdravog rasta i razvoja svih aspekata osobnosti: tjelesnoga, emocionalnoga, socijalnoga i intelektualnoga, primjereno djetetovim razvojnim mogućnostima.

Obrazovanje odgojitelja, zbog složenosti posla, tj. slojevitosti zadaća u ostvarivanju ciljeva i provođenju suvremeno koncipiranoga predškolskog odgoja zahtijeva cjeloživotno učenje. Posebnu pozornost treba posvetiti području suradnje s roditeljima ili razvijanju komunikacijskih vještina koje danas nužno ulaze u područje temeljnih kompetencija odgojitelja. Stručno usavršavanje odgojnih djelatnika ostvaruje se s pomoću individualnoga rada, različitih seminara, stručnih aktiva, radionica, dodatnih tečajeva i s pomoću stručne literature.

U dječjim vrtićima u gradu Dubrovniku velika se pozornost posvećuje stručnom usavršavanju svih odgojitelja i stručnih suradnika. Zahvaljujući tome u vrtićima se provode brojni programi i koriste elementi Montessori, Reggio i waldorfske pedagogije, prate se suvremene spoznaje i trendovi iz psihologije i pedagogije.

Njega i skrb za tjelesni rast i zdravlje djece u dječjim vrtićima

Njega i skrb za tjelesni rast i zdravlje djece u dječjim vrtićima obuhvaća planiranje i praćenje očuvanja zdravlja djece, kvalitete prehrane te zadovoljavanja higijenskih uvjeta. U Dječjim vrtićima Dubrovnik dvije zdravstvene voditeljice brinu o kvaliteti i planiranju prehrane i o higijenskim mjerama radi sprječavanja zaraznih bolesti. Dječji vrtići Dubrovnik imaju četiri kuhinje u kojima se svakodnevno priprema ručak za djecu koja koriste redovite cjelodnevne programe u vrtiću. Dnevno se u Dječjim vrtićima Dubrovnik priprema oko 1530 obroka koji se s 3 vozila distribuiraju u područne objekte. Od ove godine sve kuhinje imaju HACCP certifikat uz daljnju verifikaciju sustava.

Prehrana djece predškolske dobi planira se u skladu s prehrambenim standardima i smjericama na razini RH. Djeci s posebnim potrebama u prehrani (dijabetes, kronične bolesti, nutritivne alergije i dr.) svakodnevno se osigurava odgovarajući način prehrane. Privatni dječji vrtići hranu pripremaju u samom vrtiću ili je nabavljaju u objektima prehrane. U dječjem vrtiću u OŠ Marina Držića hrana se priprema u školskoj kuhinji.

Tablica 2. Mjesto pripremanja, distribucija i broj obroka u Dječjim vrtićima Dubrovnik

Lokacija kuhinje	Broj obroka dnevno	Dostava u vrtić
„Palčica“	700	„Palčica“, Gruž, Pile, „Radost“, Kono I i Kono II
„Ciciban“	360	„Ciciban“ i „Palčica“ Medarevo
„Pčelica“	300	„Pčelica“, Opskrbni centar, Stara Mokošica, Aster i Trsteno
„Izviđač“	170	„Izviđač2“

Organizacija predškolskoga odgoja i obrazovanja u gradu Dubrovniku

Sukladno zakonskoj regulativi, dječji vrtići svoj su rad prilagodili potrebama zaposlenih roditelja, s pomoću programa redovitoga cjelodnevnog (10-satnog) programa za djecu vrtićke i jasličke dobi, kraćega vrtićkoga popodnevnog programa u trajanju od 3 sata, kraćega vrtićkoga 5-satnog programa za korisnike u mjestima s manjim brojem djece (Gromača, Šipan) i posebnoga programa za djecu s većim teškoćama u razvoju pri Osnovnoj školi Marina Držića.

U Dječjim vrtićima Dubrovnik nude se i drugi redoviti i povremeni programi i projekti, kao što su:

1. program pripreme za školu
2. vjerski odgoj
3. prava djece
4. programi za darovitu djecu
5. rano učenje engleskoga jezika
6. projekt „Baština“
7. glazba u vrtiću
8. likovnost u vrtiću
9. sportska olimpijada
10. ekološki odgoj
11. obilježavanje značajnih svjetskih datuma
12. program razvoja intelektualnih potencijala djece (Mensa)
13. zdrava prehrana i briga o zdravlju
14. projekt „Roditeljstvo se može učiti“
15. antistresni program – vježbe opuštanja za djecu
16. program prevencije zlostavljanja djece CAP.

U provedbi odgojno-obrazovnoga programa koriste se elementi Reggio, Montessori i waldorfske pedagogije. U 2012.g. Dječji vrtići Dubrovnik počeli su s uvođenjem Mensa NTC sustava učenja koji je rezultat suvremenih neurofizioloških spoznaja u razvoju djece i ima za cilj stimulirati razvoj inteligencije kod djece, povećavajući broj neuronskih veza u periodu do sedme godine života (period najdragocjenijji za formiranje novih veza). Od 1. siječnja 2012.

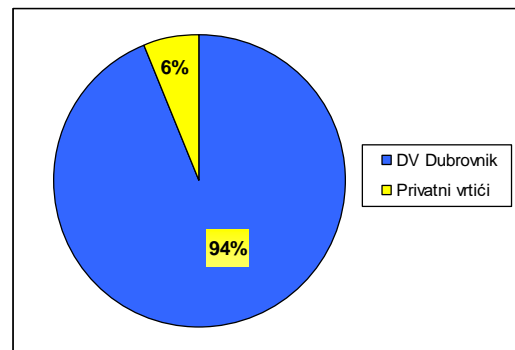
godine u sklopu rada na unapređenju kvalitete i inkluzije djece s teškoćama u razvoju, počela je u Dječjim vrtićima Dubrovnik realizacija programa Asistent u vrtiću. Ovim programom obuhvaćeno je u školskoj godini 2012./2013. desetero djece s kojima radi 5 asistenata.

Program predškolskog odgoja i obrazovanja, mjerila za broj odgojitelja, stručnih suradnika i ostalih radnika u dječjem vrtiću, prostorne, materijalne i tehničke uvjete rada te broj skupina, broj djece po skupinama i ukupan broj djece u predškolskoj ustanovi, utvrđeni su Državnim pedagoškim standardom (u daljnjem tekstu: DPS; NN, br. 63/08. i 90/10.).

Odgojno-obrazovna skupina osnovna je jedinica u kojoj se provode različiti programi za djecu predškolske dobi. Odgojno-obrazovne skupine ustrojavaju se prema dobi djece, vrsti i trajanju programa, sposobnostima, potrebama i interesima djece i roditelja. Broj djece u odgojno-obrazovnoj skupini u redovitom programu utvrđuje se ovisno o dobi djeteta i broju djece s teškoćama u razvoju uključene u odgojnu skupinu. Dječji vrtić optimalne veličine vrtić je od 20 – 30 odgojnih skupina redovitoga programa (340 – 600 djece ukupno; čl. 21., 22. i 23. DPS-a).

U pedagoškoj godini 2012./2013. u dječje vrtiće u gradu Dubrovniku uključena su ukupno 1734 djeteta u 76 skupina, od čega je 1632 djece (94%) u Dječjim vrtićima Dubrovnik, 95 djece (6%) u privatnim vrtićima i 7 djece u dječjem vrtiću za djecu s većim teškoćama u razvoju pri OŠ Marina Držića.

Graf 1. Udio djece u Dječjim vrtićima Dubrovnik i privatnim vrtićima u gradu Dubrovniku

Broj djece u jasličkim i vrtićkim skupinama, obuhvat i DPS

Državni pedagoški standard propisuje broj djece u odgojnim skupinama. Novi DPS za vrtićke skupine propisuje 18 djece za mlađu, 20 za srednju, 25 za stariju i 22 djece za mješovitu skupinu. Broj djece u jaslicama je od 8 do 14 djece, ovisno o dobi djece, 12 djece za mješovite skupine djece od 1 do 3 g.

U prikazu broja odgojnih skupina, odgojitelja i djece u odnosu na DPS u redovitom cjelodnevnom vrtićkom i jasličkom programu u gradu Dubrovniku u 2012./2013. g., koristili smo stari standard koji iznosi 20 djece (3 – 6,5 godina) za mlađu, 25 za srednju, 30 za stariju i 22 za mješovitu vrtićku skupinu djece i 12 djece (1 – 3 godine) za mlađu, 14 za mješovitu i 16 za stariju jasličku skupinu djece.

Tablica 3. Broj odgojnih skupina, odgojitelja i djece u odnosu na DPS u redovitom cjelodnevnom vrtićkom programu, prema vrtićima u gradu Dubrovniku u 2012./2013. g.

V R T I Ć	ODGOJNA SKUPINA	BROJ ODGOJITELJA	BROJ UPISANE DJECE	PEDAGOŠKI STANDARD*	ODSTUPANJE BROJA UPISANE DJECE U ODNOSU NA DPS (%)
„Palčica“	11	22	295	228	+29
„Škatulica“	5	10	129	100	+29
„Radost“	3	6	73	60	+22
Gruž	3	5	68	58	+17
„Ciciban“	5	10	134	111	+21
„Izviđač“	4	8	104	83	+25
Kono I i Kono II	2	4	47	44	+7
Pile	3	6	72	62	+16
„Pčelica“	5	10	133	102	+30
Opskrbni centar	1	2	22	18	+22
Između dolaca	1	2	24	20	+20
Stara Mokošica	2	4	52	42	+24
Gromača	1	2	22	20	+10
Trsteno	1	2	19	20	-10
„Calimero“	2	4	45	40	+13
„Bubamara“	1	2	27	20	+35
UKUPNO	49	97	1244	1008	+23

* Pedagoški standard po skupinama različit je za pojedine vrtiće i odgojne skupine jer je izračunat u odnosu na broj djece s teškoćama u razvoju i prostorne standarde sukladno DPS-u.

Redoviti cjelodnevni vrtićki program organiziran je kao 10-satni program za djecu od navršene treće godine života do polaska u školu. U ovaj program ukupno je upisano 1244 djece u 49 odgojnih skupina, s prosjekom od 25 djece po skupini (raspon 17 – 27). U odnosu na DPS, skupine u prosjeku imaju 23% više upisane djece (raspon od 7 – 30%). Jedini vrtić s brojem djece manjim od DPS-a jest Dječji vrtić Trsteno.

Tablica 4. Broj odgojnih skupina, odgojitelja i djece u odnosu na DPS u redovitom cjelodnevnom jasličnom programu, prema vrtićima u gradu Dubrovniku u 2012./2013.g.

V R T I Ć	ODGOJNA SKUPINA	BROJ ODGOJITELJA	BROJ UPISANE DJECE	PEDAGOŠKI STANDARD *	ODSTUPANJE BROJA UPISANE DJECE U ODNOSU NA DPS (%)
„Pčelica“	3	6	59	44	+34
„Palčica“	4	8	77	56	+38
„Palčica“ Medarevo	6	12	103	82	+26
„Ciciban“	3	6	57	42	+36
„Izviđač“	3	6	54	42	+29

Kono I	1	2	18	18	0
„Petar Pan“	1	2	23	18	+ 28
UKUPNO	21	42	391	302	+ 29

Redoviti cjelodnevni jaslički program organiziran je kao 10-satni program za djecu od navršene prve do treće godine života. U ovaj program ukupno je upisano 391 dijete u 21 skupini, s prosjekom 18 – 19 djece po skupini. Osim u dječjem vrtiću Kono, u odnosu na DPS po skupini je u prosjeku 29% više upisane djece (raspon 26 – 38%).

Tablica 5. Broj odgojnih skupina, odgojitelja i djece u odnosu na DPS u kraćem vrtićkom 5-satnom programu, prema vrtićima u gradu Dubrovniku u 2012./2013. g.

VRTIĆ	ODGOJNA SKUPINA	BROJ ODGOJITELJA	BROJ UPISANE DJECE	DPS *	BROJ UPISANE DJECE U ODNOSU NA DPS (%)
ŠIPAN	Mješovita	1	10	22	-45
GROMAČA	Mješovita	1	22	20	10
UKUPNO		2	32	42	-24

Kraći vrtićki 5-satni program organiziran je kao 5-satni program za djecu od navršene treće godine života do polaska u školu za sela grada Dubrovnika i na otoku Šipanu. U ovaj program ukupno je upisano 32 djece, 10 na Šipanu i 22 u Gromači. U odnosu na DPS u ovim vrtićima upisano je 24% manje djece (45% djece manje na Šipanu i 10% više djece na Gromači).

Tablica 6. Broj odgojnih skupina, odgojitelja i djece u odnosu na DPS u kraćem vrtićkom 3-satnom programu, prema vrtićima u gradu Dubrovniku u 2012./2013. g.

VRTIĆ	ODGOJNA SKUPINA	BROJ ODGOJITELJA	BROJ UPISANE DJECE	PEDAGOŠKI STANDARD *	BROJ UPISANE DJECE U ODNOSU NA DPS (%)
„PČELICA“	Mješovita**	1	18	20	-9
„PALČICA“	Mješovita*	1	19	22	-9
GRUŽ	Mješovita*	1	23	20	+5
UKUPNO:	3	3	60	62	-10

U popodnevni 3-satni vrtićki program za djecu od treće godine života do polaska u školu, upisano je 60 djece u 3 odgojno-obrazovne skupine, s prosjekom od 20 djece po skupini. U odnosu na DPS upisano je 10% manje djece.

Tablica 7. Ukupni broj odgojnih skupina, odgojitelja i djece u odnosu na DPS prema programima predškolskoga odgoja i obrazovanja u gradu Dubrovniku u 2012./2013.g.

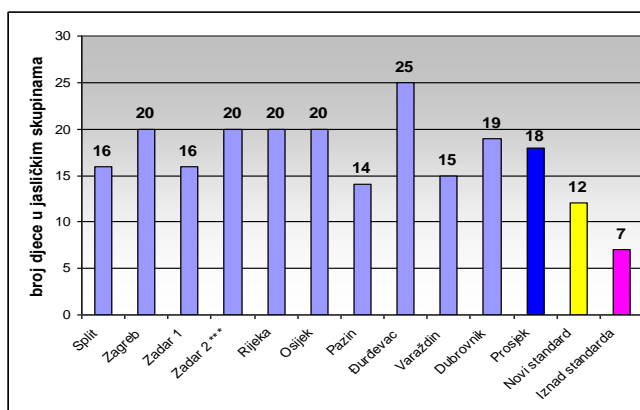
Vrtić	Broj odgojnih skupina	Broj odgojitelja	Broj upisane djece	Pedagoški standard	Više upisane djece %	Broj djece s TUR*
Jaslice	21	42	391	302	+29	4
Vrtić	49	95	1244	1008	+23	27
5-satni program	2	2	32	42	-24	2
3-satni program	3	3	60	62	-1	0
pri OŠ M. Držića	1	1	7			7
UKUPNO	75	142	1734	1414	+22	40

*TUR teškoće u razvoju

Za djecu s većim teškoćama u razvoju pri OŠ M. Držića osim odgojitelja skrbe još 1 medicinska sestra, 1 defektolog i 1 fizioterapeut.

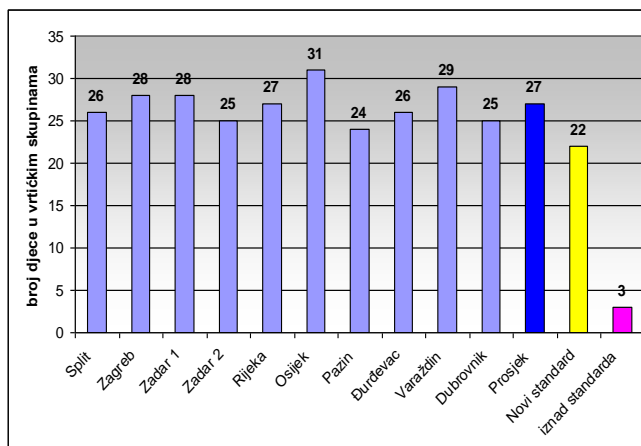
U dječje vrtiće u gradu Dubrovniku u pedagoškoj godini 2012./2013. ukupno su upisana 1734 djeteta, 1244 u redoviti cjelodnevni (10-satni) vrtićki program, 391 dijete u redoviti cjelodnevni (10-satni) jaslički program, 32 djece u kraći 5-satni i 60 djece u kraći 3-satni vrtićki program. Sedmero djece upisano je u posebni vrtićki program za djecu s većim teškoćama u razvoju. Ukupno je u dječje vrtiće upisano 40 djece s teškoćama u razvoju.

Graf 2. Broj djece u jasličkim skupinama u Dubrovniku i 9 hrvatskih gradova u 2011.g.

Broj djece u jasličkim skupinama u 9 hrvatskih gradova i gradu Dubrovniku kreće se od 14 do 25, a u većim hrvatskim gradovima do 16 do 20, s prosjekom od 18 djece po skupini. Prosječni broj djece u jasličkim skupinama u dječjim vrtićima u Gradu Dubrovniku jest 19, što je 1 dijete više u odnosu na prosječni broj djece u skupini u 9 hrvatskih gradova i 7 djece više od DPS-a.

Graf 3. Broj djece u vrtićkim skupinama u Dubrovniku i 9 hrvatskih gradova u 2011.g.

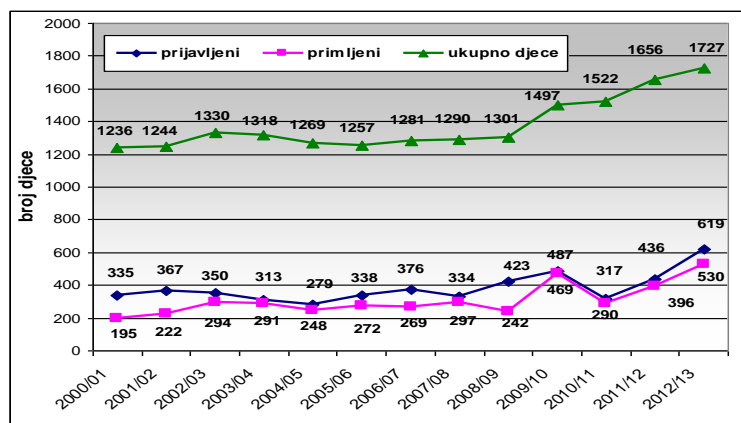
Broj djece u vrtićkim skupinama u 9 hrvatskih gradova i Dubrovniku kreće se od 24 do 31, s prosjekom od 27 djece po skupini. Prosječni broj djece u vrtićkim skupinama u dječjim vrtićima u Dubrovniku je 25 što je dvoje djece manje u odnosu na prosječni broj djece u skupini u 9 hrvatskih gradova i troje djece više od DPS-a.

Kao što je vidljivo iz gornjih grafova, broj djece u jasličkim i vrtićkim skupinama značajno je veći od DPS-a. U jasličkim je skupinama u prosjeku upisano 7, a u vrtićkim troje djece više od standarda. Slična pa i gora situacija i u ostalim je gradovima u Hrvatskoj. Zbog rastućih zahtjeva roditelja za upisom djece u programe predškolskoga odgoja i obrazovanja, ograničenih prostornih uvjeta vrtića i nemogućnosti sufinanciranja programa od strane jedinica lokalne samouprave sukladno potrebama, u trenutačnim socioekonomskim okolnostima recesije i realnom životu, nije moguće uskladiti se s važećim DPS-om (NN, br. 63/08. i 90/10.).

Kretanje broja djece upisane u dječje vrtiće u gradu Dubrovniku 2000. – 2012. g.

Zadnjih godina kontinuirano raste broj zahtjeva za upisom i broj djece upisane u dječje vrtiće u gradu Dubrovniku.

Graf 4. Prijavljena i primljena djeca te ukupan broj djece u dječjim vrtićima u Dubrovniku 2000.g. – 2012.g.

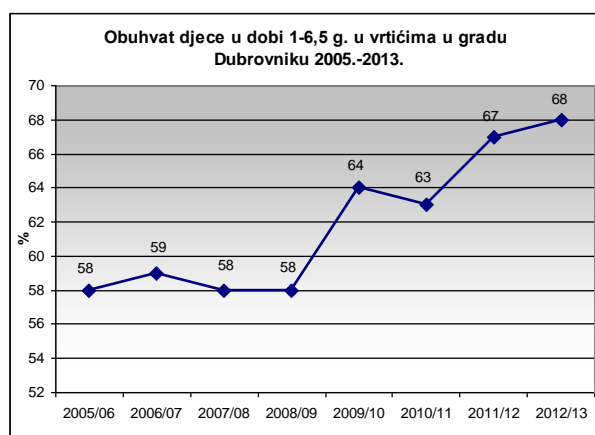

Sukladno rastućim zahtjevima za upis predškolske djece u predškolski odgoj i obrazovanje, Grad Dubrovnik nastojao je odgovoriti potrebama povećavajući broj mjesta u dječjim vrtićima. Tako je broj novoupisane djece od pedagoške godine 2000./2001. do 2012./2013. narastao s 335 na 619, što je povećanje od 54%, a ukupni broj upisane djece od 1236 na 1727

(porast 28%). Najveći porast broja djece u dječjim vrtićima dogodio se u zadnje 4 godine, s 1301 (2009./2010.g.) na 1727 djece u pedagoškoj godini 2012./2013., čime se ukupni porast broja djece obuhvaćene predškolskim odgojem i obrazovanjem povećao za 25%. Ovim porastom paralelno je raslo i uključenje ukupne populacije predškolske djece u predškolski odgoj i obrazovanje, pa je zadnjih 5 godina poraslo za 10 %, tj. s 58% u pedagoškoj godini 2008./2009. na 68% u pedagoškoj godini 2012./2013.

S obzirom na reformu školstva i najavljene promjene u školskom obrazovnom sustavu koje predviđaju devetogodišnje osnovno školovanje i početak školovanja u dobi od 6 godina, i na produljenje radnoga staža žena, potrebno je predvidjeti daljnji rast uključivanja djece u programe predškolskoga odgoja i obrazovanja 80 – 90 %.

Graf 5. Uključenost predškolske djece u predškolski odgoj i obrazovanje 2005. – 2013. g. u Dubrovniku

Projekcija broja djece i potreba u predškolskom odgoju i obrazovanju u gradu Dubrovniku do 2030. g.

U procjeni broja predškolske djece i projekcijama broja predškolske djece do 2030. g. korištena je dostupna statistička građa Državnoga zavoda za statistiku, Upravnoga odjela za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo, Godišnji planovi Dječjih vrtića Dubrovnik te Projekcija dobno-spolnoga sastava stanovništva grada Dubrovnika do 2031. g. (Akrap) iz Programa razvoja grada Dubrovnika do 2020. g.

Tablica 8. Broj djece predškolske dobi na području Grada Dubrovnika prema naseljima

MJESTO	Gravitacija	UKUPNO DJECE		DJECA DORASLA ZA VRTIĆ	
					5 – 6,5
Bosanka	Dubrovnik	13	7	10	4
Brsečine	Dubrovnik	8	2	6	1
Čajkovića	Dubrovnik	18	4	14	2
Čajkovići	Dubrovnik	4	1	3	1
Donje Obuljeno	Mokošica	11	9	8	5
Dubravica		1	1	1	1
Dubrovnik	Dubrovnik	1.349	1.240	1.012	620

Gornje Obuljeno	Mokošica	9	9	7	5
Gromača	Gromača	5	13	4	6
Kliševo	Gromača	-	1	0	1
Knežica	Dubrovnik	8	7	6	4
Koločep		5	5	4	3
Komolac	Dubrovnik	19	19	14	9
Lopud	Lopud	11	2	8	1
Lozica	Dubrovnik	6	10	5	5
Ljubač	Gromača	6	1	5	1
Mokošica	Mokošica	135	101	101	50
Mravinjac	Gromača	2	1	2	1
Mrčevo	Gromača	6	5	5	3
Nova Mokošica	Mokošica	342	302	256	150
Orašac	Dubrovnik	47	33	35	17
Osojnik	Mokošica	19	10	14	5
Petrovo Selo	Mokošica	1	2	1	1
Pobrežje	Mokošica	10	8	8	4
Prijevor	Mokošica	23	23	17	11
Rožat	Mokošica	18	20	14	10
Suđurađ	Suđurađ	11	7	8	4
Sustjepan	Gruž	17	9	13	5
Šipanska Luka	Šipanska Luka	7	13	5	7
Šumet	Dubrovnik	14	9	11	5
Trsteno	Trsteno	15	8	11	4
Zaton	Dubrovnik	60	40	45	20
UKUPNO DJECE		2.200	1.922	1.654	965

Izvor podataka Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011. g.

Prema Popisu stanovništva iz 2011.g., ukupni je broj djece u dobi od 1 do 6,5 godina u gradu Dubrovniku 2619 (1654 u dobi 1 – 4 godine i 965 u dobi od 5– 6,5 g.), od čega na užem području grada 1632 djece.

Tablica 9. Broj rođene djece, djece u dobi do 6,5 godina, broj djece upisane u I. razred osnovne škole i dječje vrtiće uz uključenost djece u predškolski odgoj i obrazovanje na području Grada Dubrovnika 1998. – 2012.g.

Godina	Br. djece upisane u I. r.	Broj rođene djece	Ukupni broj 6 generacija	Br. djece od 1 do 6,5 g.	Broj upisane djece			Uključenost u %
					DV Dubrovnik	Privatni dječji vrtići	Ukupno	
1998./99.	535							
1999./00.	428							
2000./01.	504	422			1214	22	1236	
2001./02.	475	398			1222	22	1244	
2002./03.	494	369			1308	22	1330	

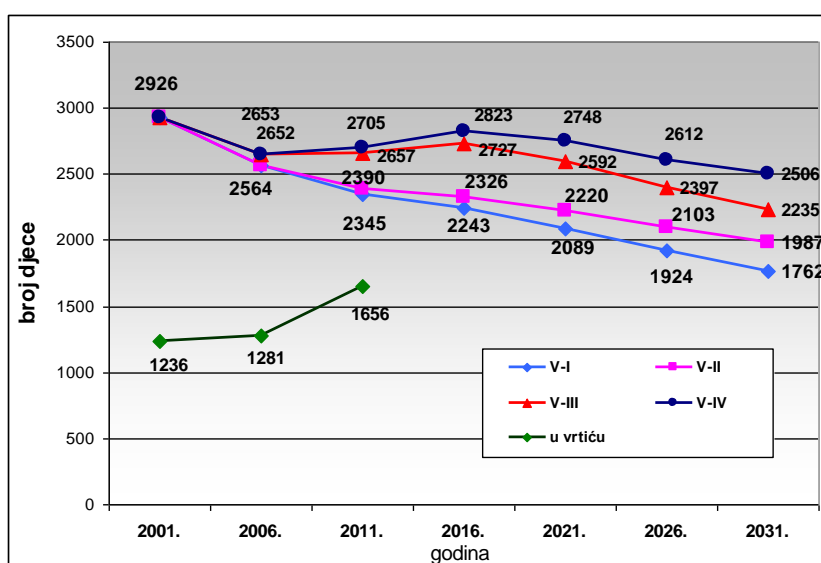
2003./04.	503	374			1275	43	1318	
2004./05.	469	401			1206	63	1269	
2005./06.	458	408	2364	2167	1195	62	1257	58
2006./07.	421	486	2372	2174	1217	64	1281	59
2007./08.	423	411	2436	2233	1224	66	1290	58
2008./09.	366	478	2449	2245	1230	71	1301	58
2009./10.	394	468	2558	2345	1420	77	1497	64
2010./11.	375	455	2652	2431	1439	83	1522	63
2011./12.	350	468	2706	2467	1568	90	1656	67
2012./13.	392	525	2766	2558	1632	95	1727	68

*Izvor podataka: Priopćenja Državnoga zavoda za statistiku, Broj živorođenih prema mjestu prebivališta roditelja (DNŽ – Grad Dubrovnik), Dječji vrtići Dubrovnik, Upravni odjel za obrazovanje, šport i civilno društvo Grada Dubrovnika

Broj djece u dobi od 1 – 6,5 g. u 2011. g. izračunali smo iz podataka o broju djece u dobnoj skupini 0 – 4 g. i 5 – 9 g. u Popisu stanovništva iz 2011. g. u RH, a očekivani broj djece u dobi 1 – 6,5 g. za razdoblje od 2016. g. do 2031. g., koristeći tablicu Projekcija dobno-spolnoga sastava stanovništva Grada Dubrovnika do 2031.g. za iste dobne skupine (Akrap, Program razvoja Grada Dubrovnika do 2020. godine).

Prema Popisu stanovništva iz 2011. g. procjenjuje se da je ukupni broj djece u dobi 1. – 6,5.g. 2619, što je najbliže procijenjenom broju djece za istu dobnu skupinu u Varijanti III. Projekcije dobno-spolnoga sastava stanovništva Grada Dubrovnika do 2031. g. (Akrap, Program razvoja Grada Dubrovnika do 2020. godine; Graf 8.), pa smo u daljnim procjenama kretanja broja djece i potrebnih kapaciteta za rani izvanobiteljski i/ili izvaninstitucijski smještaj djece do 2030. g. u gradu Dubrovniku slijedili projekcije Varijante III.

Graf 8. Projekcija broja djece u dobi 1. – 6,5. g. u Gradu Dubrovniku do 2031. g.* (Varijanta I., II., III. i IV.) i broj djece upisane u dječjim vrtićima 2001. – 2011.g.

Izvor podataka *Projekcija dobno-spolnoga sastava stanovništva Grada Dubrovnika do 2031. g. (Akrap, Program razvoja Grada Dubrovnika do 2020.godine), Upravni odjel za obrazovanje, šport i civilno društvo Grada Dubrovnika.

Tablica 9a: Broj djece po dobnim skupinama prema popisu stanovništva* iz 2011. g. i Projekciji dobno-spolnoga sastava stanovništva grada Dubrovnika do 2031. godine (Akrap)

godina	Ukupni broj djece u dobi				broj djece u vrtićima prema dobi i uključenosti				broj djece od u dobi 1 – 6,5 g.		
	0 – 4 g.	5 – 9 g.	1 – 3 g.	4 – 6,5 g.	1– 3 g.		4 – 6,5 g.		sva djeca	uz uključenost u vrtiće	
					80%	90%	80%	90%		80%	90%
2011.	2196	2020	1098	1559							
2011.*	2200	1922	1100	1511	880	990	1209	1360	2611	2089	2350
2016.	2174	2193	1087	1640	870	978	1312	1476	2727	2182	2454
2021.	2008	2171	1004	1588	803	904	1270	1429	2592	2073	2333
2026.	1859	2005	930	1467	744	837	1174	1321	2397	1918	2158
2031.	1742	1857	871	1364	697	784	1091	1228	2235	1788	2012

Radi procjene broja potrebnih odgojnih skupina u jaslicama i vrtićima u tablici 10. i 11., kao jedinicu broja djece po skupini računali smo s 25 djece za vrtićku i 16 djece za jasličku skupinu.

Tablica 10. Broj djece i projekcija broja djece u jaslicama i vrtićima 2011. – 2031. g. te potrebni broj skupina pri uključenosti 80 % populacije

godina	broj djece		broj skupina		ukupno	
	jaslice	vrtići	jaslice	vrtići	broj djece	broj skupina
2011.*	880	1209	55	48	2089	103
2016.	870	1312	54	52	2182	107
2021.	803	1270	50	51	2073	101
2026.	744	1174	47	47	1918	93
2031.	697	1091	44	44	1788	87

Tablica 11. Broj djece i projekcija broja djece u jaslicama i vrtićima 2011. – 2031. g. te potrebni broj skupina pri uključenosti 90 % populacije

godina	broj djece		broj skupina		ukupno	
	jaslice	vrtići	jaslice	vrtići	broj djece	broj skupina
2011.	990	1360	62	54	2350	116
2016.	978	1476	61	59	2454	120
2021.	904	1429	57	57	2333	114

2026.	837	1321	52	53	2158	105
2031.	784	1228	49	49	2012	98

Tablica 12. Broj djece i projekcija broja djece u jaslicama i vrtićima 2011. – 2031. g. te potrebni broj skupina pri uključenosti 80 % populacije uz primjenu DPS-a

godina	broj djece		broj skupina		ukupno	
	jaslice	vrtići	jaslice	vrtići	broj djece	broj skupina
2011.	880	1209	73	55	2089	128
2016.	870	1312	73	60	2182	133
2021.	803	1270	67	58	2073	125
2026.	744	1174	62	53	1918	115
2031.	697	1091	58	50	1788	108

Tablica 13. Broj djece i projekcija broja djece u jaslicama i vrtićima 2011. – 2031. g. te potrebni broj skupina pri uključenosti 90 % populacije uz primjenu DPS-a

godina	broj djece		broj skupina		Ukupno	
	jaslice	vrtići	Jaslice	vrtići	broj djece	Broj skupina
2011.	990	1360	83	62	2350	145
2016.	978	1476	82	67	2454	149
2021.	904	1429	75	65	2333	140
2026.	837	1321	70	60	2158	130
2031.	784	1228	65	56	2012	121

Analiza potrebnoga broja skupina

Pri uključenosti od 68% ukupne populacije djece u dobi 1 – 6,5 godina u pedagoškoj godini 2012./2013., ukupno je u dječjim vrtićima u gradu Dubrovniku u 76 skupina smješteno 1734 djece.

Uz uključenost od 80 – 90% djece, u dječjim vrtićima (ili drugim oblicima ranoga izvanobiteljskog odgoja i obrazovanja) trebalo bi osigurati smještaj za 2100 – 2350 djece. Uz veličinu skupina od 25 djece po vrtićkoj i 16 djece po jasličkoj, potrebno je osigurati novih 350 – 600 mjesta, tj. 27 – 40 skupina. Ako bi primijenili novi DPS, za uključenost 80 – 90 % (skupina od 22 djece po vrtićkoj i 12 po jasličkoj), bilo bi potrebno otvoriti 50 – 60 novih skupina.

U procjeni broja skupina za sljedeće razdoblje potrebno je uzeti u obzir: trend rasta broja novorođene djece u gradu Dubrovniku zadnjih godina, projekciju kretanja broja predškolske djece koja nakon prvotnoga rasta predviđa ponovni pad, migracijska kretanja i druge modele

ranoga izvanobiteljskog odgoja, obrazovanja i skrbi o djeci. Također treba uzeti u obzir i nastojanje za približavanjem pedagoškim standardima.

S obzirom na kretanja broja djece u dječjim vrtićima zadnjih godina, potrebno je u kratkoročnom razdoblju od sljedećih 5 godina planirati povećanje kapaciteta za prihvata djece u predškolski odgoj i obrazovanje za oko 80 djece godišnje.

Status i prostorno-tehnički uvjeti objekata

Dječji vrtić – jaslice “CICIBAN”

Dječji vrtić „Ciciban“ pokriva područje Konala i Montovjerne. Izgrađen je i započeo je s radom 1972. godine. Godine 2005. adaptiran je, dograđen i nadograđen. U vlasništvu je Grada Dubrovnika.

Unutarnjim uređenjem vrtić udovoljava normativima pedagoškoga standarda za smještaj djece. Dvorište nije opremljeno, a potrebno je riješiti i odvodnju oborinskih voda koje s ulice naplavljuju dvorište vrtića.

Dječji vrtić GRUŽ

Pokriva područje Gradskoga kotara Gruž. S radom je započeo 1946. godine. U sastavu vrtića dva su objekta. Objekti su stari i nisu građeni u skladu s normativima pedagoškoga standarda za smještaj djece. Vrtić je predmet sudskoga spora po zahtjevu bivših vlasnika za povratom vlasništva. Stalnim ulaganjem u ovaj vrtić postignuta je primjerena razina pedagoškoga standarda za boravak djece.

Dječji vrtić – jaslice “IZVIĐAČ”

Dječji vrtić-jaslice „Izviđač“ pokriva područje Ploča, Staroga grada, Pila i Konala. Dio vrtića koji je počeo s radom 1961. godine nije namjenski građen za smještaj djece. Vrtić je adaptiran i dograđen 1968. godine. U vlasništvu je Grada Dubrovnika.

Unutarnjim uređenjem vrtić udovoljava, a vanjskim uređenjem djelomično udovoljava normativima pedagoškoga standarda za smještaj djece.

Dječji vrtić KONO

Dječji vrtić Kono pokriva područje Konala i Gruža. Zbog nedostatka prostora u 2012./2013. g. godini vrtić radi na dvije lokacije, u Zagrebačkoj ulici i Ulici Anice Bošković. Vrtić u Zagrebačkoj ulici nalazi se u prizemlju stambene zgrade, u objektu velike starosti. Neprekidno radi od 1957. godine. U vlasništvu je pravoslavne crkve.

Vrtić u Ulici Anice Bošković (Kono I) radi u unajmljenom prostoru samostana Službenica milosrđa.

Vrtić nema potrebnu razinu pedagoškoga standarda za smještaj djece, a prostorne mogućnosti vrtića ne mogu se uskladiti s normama Državnoga pedagoškoga standarda.

Dječji vrtić – jaslice “PALČICA”

Dječji vrtić „Palčica“ pokriva šire područje Lapada i Montovjerne, ali u ovaj vrtić dolaze djeca iz svih dijelova grada Dubrovnika. Vrtić je namjenski građen za potrebe predškolskoga odgoja djece, a počeo je raditi 1975. godine. Potpuno je rekonstruiran, adaptiran i nadograđen tijekom 2008.

Ovaj objekt je centralni i najveći objekt u sastavu Dječjih vrtića Dubrovnik. Radi na dvije lokacije, Iva Vojnovića 34 – centralni vrtić i u kompleksu Opće bolnice Dubrovnik. Centralni objekt unutarnjim i vanjskim uređenjem odgovara DPS-u, dok objekt u kompleksu Opće bolnice Dubrovnik unutarnjim i vanjskim uređenjem ne odgovara DPS-u.

Dječji vrtić – jaslice “PČELICA”

Dječji vrtić – jaslice „Pčelica“ pokriva šire područje Mokošice. Raditi je započeo 1985. g. Danas postoje četiri lokacije ovoga vrtića: centralni vrtić u Mokošici, Opskrbni centar, prizemlje stambenoga objekta na adresi Između dolaca 16 i izdvojeni objekt u Staroj Mokošici.

Centralni objekt vrtića „Pčelica“ namjenski je izgrađen 1985. g. za smještaj djece. U vlasništvu je Grada Dubrovnika. Unutarnjim uređenjem vrtić udovoljava pedagoškim standardima, ali zbog vlage je potrebna temeljita sanacija svih prostorija, krovišta, fasade i kuhinje. Također je potrebno djelomično urediti dvorište.

Prostor u Opskrbnom centru adaptiran je za potrebe vrtića 2005. g. U vlasništvu je Grada Dubrovnika. Unutarnjim uređenjem djelomično udovoljava DPS-u. Vrtić nema dvorište. Vrtić na adresi Između dolaca 16 započeo je s radom 2011. U vlasništvu je Grada Dubrovnika. Unutarnjim uređenjem odgovara DPS-u. Vrtić nema dvorište.

Vrtić u Staroj Mokošici započeo je s radom 2008. g. Prostor je privatno vlasništvo, u statusu najma (do 2014. g.). Unutarnjim uređenjem odgovara pedagoškim DPS-u. Nema dvorište.

Dječji vrtić TRSTENO – izdvojeni objekt Dječjega vrtića „Pčelica“ u Mokošici

Vrtić je s radom započeo 2009. g. U vlasništvu je Grada Dubrovnika. Unutarnjim uređenjem odgovara DPS-u. Vrtić nema dvorište.

Dječji vrtić GROMAČA – izdvojeni objekt Dječjega vrtića „Pčelica“ u Mokošici

Vrtić radi u prostorima Osnovne škole u Gromači od 2009. godine. Unutarnjim i vanjskim uređenjem odgovara DPS-u.

Dječji vrtić PILE

Dječji vrtić Pile pokriva područje Ploča, Staroga grada, Pila i djelomično Konala. Za potrebe vrtića adaptiran je i započeo s radom 1932. godine. Nije u cijelosti u vlasništvu Grada Dubrovnika. Unutarnjim uređenjem ne odgovara, dok vanjskim uređenjem odgovara DPS-u. Cijeli objekt zahtjeva detaljnu sanaciju i rekonstrukciju.

Dječji vrtić “RADOST”

Vrtić pokriva područje Lapada. Nalazi se u prizemlju stambene zgrade. Vrtić radi od 1964. godine. U vlasništvu je Grada Dubrovnika. Unutarnjim uređenjem odgovara DPS-u, ali nema dvorišta.

Dječji vrtić „ ŠIPAN“

Vrtić pokriva otok Šipan. Radi od 2007. godine. U vlasništvu je Doma zdravlja Dubrovnik. Unutarnjim i vanjskim uređenjem odgovara DPS-u.

Privatni dječji vrtići

Dječji vrtić „Petar Pan“ pokriva područje Lapada. S radom je započeo 1999. g. Objekt je u privatnom vlasništvu. Unutarnjim uređenjem odgovara DPS-u, a vanjskim djelomično.

Dječji vrtić „Bubamara“ pokriva područje Lapada. S radom je započeo 2003. g. Objekt je u privatnom vlasništvu. Unutarnjim uređenjem odgovara DPS-u, a vanjskim djelomično.

Dječji vrtić „Kalimero“ pokriva područje Lapada. S radom je započeo 2004. g. Objekt je u privatnom vlasništvu. Unutarnjim uređenjem odgovara DPS-u, a vanjskim djelomično.

Dječji vrtić za djecu s većim teškoćama u razvoju u Osnovnoj školi Marina Držića

S radom je započeo 2002. g., temeljem suglasnosti Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa. Program se ostvaruje suradnjom Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i Grada Dubrovnika. Ovaj program uključuje intenzivan rehabilitacijski program uz sudjelovanje defektologa i fizioterapeuta. Unutarnjim uređenjem odgovara DPS-u, a vanjskim djelomično.

Stanje u zajednici

Dubrovačko-neretvanska županija bilježi postupan kontinuiran pad prirodnoga prirasta stanovništva. Saldo migracija na prostorima DNŽ pozitivan je, osobito u Gradu Dubrovniku, što potvrđuje da se mlado stanovništvo iz nerazvijenih općina radi školovanja i zapošljavanja seli u veći razvijeniji grad. Jedan od čimbenika pozitivnoga salda migracija su i migracije iz inozemstva, a također u zadnje dvije godine zabilježen je i pozitivni saldo migracija među županijama.

Prema popisu stanovništva iz 2011. g. Grad Dubrovnik ima 42615 stanovnika (974 stanovnika manje nego 2001. g.), od čega 2200 djece u dobi 0 – 4 godine (74 manje nego 2001.) i 1922 djece u dobi 5 – 9 godina (518 djece manje nego 2001. g.). Zadnjih godina primijetan je ponovni rast broja novorođene djece na području Grada Dubrovnika (Tablica 9.), što donekle umanjuje manjak djece nastao u razdoblju nakon 2001. Pad broja djece u gradu Dubrovniku dijelom je uvjetovan i odlaskom mladih parova s djecom u okolna mjesta, mahom zbog niže cijene stambenoga prostora. Prema popisu iz 2011. g. procjenjuje se da je u gradu Dubrovniku 2011. g., oko 2619 djece doraslo za predškolski odgoj i obrazovanje.

Ponovni rast broja novorođene djece uz nedovoljne kapacitete dječjih vrtića i dulje radno vrijeme te produžen radni staž, u fokus dovode potrebu povećanja kapaciteta za smještaj djece u predškolske ustanove i druge alternativne načine skrbi i smještaja predškolske djece.

Dok prirodni i kulturno-povijesni uvjeti u gradu Dubrovniku jamče visoku kvalitetu života, suvremeni ekonomski trendovi, privatizacija, visoka cijena nekretnina, visoka nezaposlenost,

prometna izoliranost i prometno zagušenje u značajnoj mjeri otežavaju životne okolnosti. U Hrvatskoj je stambena problematika mladih važan čimbenik neulaska ili odgode ulaska u brak, što pridonosi snižavanju nataliteta. Visoke cijene stanova u Dubrovniku i gravitacijskom okružju, nakon nezaposlenosti, stavljaju problem stambene politike mladih na prvo mjesto. Materijalni rast koji u najvećoj mjeri određuje razvojne sadržaje, već prema definiciji je temeljen na standardu stanovništva i općem blagostanju. I uz najpovoljniji ekonomski rast i pozitivna kretanja na tržištu rada u suvremenim uvjetima privatizacije i globalizacije, ne treba zaboraviti na opasnost uvoza značajno jeftinije radne snage iz susjednih zemalja, poglavito u turizmu, najjačoj ekonomskoj grani kod nas. U slučaju Grada Dubrovnika, vrijedna kulturna baština uz mudro upravljanje predstavlja i garanciju održivosti visokoga standarda usluga građanima.

SWOT analiza

<p style="text-align: center;">SNAGE</p> <p><u>političke:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – opredjeljenje grada Dubrovnika za ulaganje u obrazovanje i integraciju odgojno-obrazovne vertikale <p><u>ekonomske</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – gospodarski potencijal grada Dubrovnika <p><u>socijalne</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – snažno razvijen socijalni program Grada, uključujući i civilni sektor – kulturno-povijesno naslijeđe grada Dubrovnika – tradicionalna suradnja između odgojno-obrazovnih ustanova grada Dubrovnika <p><u>tehnološke</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – unapređenje gradske uprave u pravcu veće kvalitete i uvođenja novih standarda (organizacijski i stručni kapaciteti gradske uprave) – kontinuirano stručno osposobljavanje i motiviran kadar u dječjim vrtićima – iskustvo stručnoga tima dječjih vrtića u osmišljavanju, pripremanju i realizaciji projekata uz interdisciplinarni pristup 	<p style="text-align: center;">SLABOSTI</p> <p><u>političke</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – nedefinirana sudbina nekih prostora koji nisu u vlasništvu Grada Dubrovnika – slaba suradnja između Grada Dubrovnika i Dubrovačko-neretvanske županije, ovisno o strankama na vlasti – dugi niz godina zapostavljeno strateško planiranje u svim segmentima <p><u>ekonomske</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – neriješeni imovinsko pravni odnosi u nekim objektima – nedovoljni prostori za otvaranje novih jasličkih i vrtićkih skupina, znatno veće potrebe od kapaciteta – nedovoljne financijske mogućnosti – visoke cijene zemljišta, nekretnina i investicija, neadekvatna komunalna infrastruktura – nedostatak slobodnih prostora za gradnju novih objekata – visoki troškovi života <p><u>tehnološke</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – unutrašnjim i vanjskim uređenjem vrtići većinom ne zadovoljavaju DPS – još uvijek dominantno tradicionalan pristup u organizaciji i provođenju programa dječjih vrtića
<p style="text-align: center;">PRILIKE – Mogućnosti</p> <p><u>političke:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – ulazak u EU i mogućnost financiranja iz strukturnih fondova – postavljanje novih standarda <p><u>ekonomske:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – otvaranje novih privatnih i vjerskih vrtića – otvaranje novih usluga za čuvanje i predškolski odgoj i obrazovanje djece 	<p style="text-align: center;">NEPRILIKE – Prijetnje</p> <p><u>političke:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – političke promjene i diskontinuitet u planiranju, vođenju i određivanju prioriteta – nepostojanje javne politike – nedovoljna financijska potpora <p><u>ekonomske:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – gospodarska kriza (loše imovinsko stanje roditelja, nezaposlenost...) – loša privatizacija i stavljanje privatnoga interesa

<p><u>socijalne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – reforma školstva – reforma zdravstva – svijest građana o povećanim potrebama za novim vrstama i većom kvalitetom usluge <p><u>tehnološke:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – trend informatizacije RH – trend cjeloživotnoga obrazovanja – uključenost DV Dubrovnik u Nacionalni program za vrednovanje kvalitete ranoga i predškolskoga odgoja RH – zapošljavanje novih stručnih suradnika – širenje alternativnih odgojno-obrazovnih programa prema različitim suvremenim koncepcijama – mogućnost suradnje s NGO u cilju osmišljavanja novih kreativnih obrazovnih edukacija – potreba zajednice za novim programima i unapređenjem i dogradnjom novih objekata 	<p>ispred javnoga</p> <p><u>socijalne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – nemotiviranost lokalne zajednice za učinkovitijim sustavom <p><u>tehnološke:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – informatička nepismenost – nedostatan standard razvoja tehnološke pismenosti djelatnika dječjih vrtića – nedostatna naobrazba i usavršavanje odgojno-obrazovnih djelatnika za primjenu specijaliziranih i alternativnih programa – nedovoljno korištenje resursima
--	--

II. Potrebe za strateškim planiranjem

Predškolski ili rani izvanobiteljski odgoj i obrazovanje, kao dio obrazovnog sustava, u nas se provode od navršenih 6 mjeseci života (u praksi od navršene 1 godine) djeteta do njegova polaska u školu (Zakon o predškolskom odgoju i naobrazbi iz 1997. g.). Predškolski odgoj i obrazovanje prva je faza sustava cjeloživotnoga učenja pa i o njoj može značajno ovisiti uspjeh pojedinca u životu.

U predškolskim institucijama, uz odgoj i obrazovanje koji obuhvaćaju tjelesni, kognitivni i socijalni razvoj djeteta u skladu s njegovim dispozicijama i potrebama socijalizacije te pripremu djeteta za uključivanje u program osnovne škole, vodi se računa o zdravlju, prehrani djece i socijalnoj skrbi, pa se tako objedinjuje skrb o djetetu s poticanjem njegova ranoga razvoja, a to su međusobno povezani i jednako važni čimbenici cjelovitoga razvoja djeteta. Što ovakvo konceptualiziranje ranoga izvanobiteljskog odgoja i obrazovanja treba značiti za politiku glede razvoja mreže institucija i programa predškolskoga odgoja i obrazovanja na lokalnoj razini? Praktične posljedice ovise o cjelokupnom društvenom kontekstu, načinu života stanovništva, ekonomskoj moći društva i obitelji, tradiciji i drugim čimbenicima. Praksa je u svijetu različita, dok neke zemlje sustavom olakšica stimuliraju podizanje djece u obitelji, druge potiču razvoj izvanobiteljskih programa ranoga obrazovanja i skrbi o djeci zaposlenih roditelja. Uključenost djece u predškolski odgoj i obrazovanje također je vrlo različita u različitim zemljama. S druge strane, podatci o uključenosti djece u pojedine oblike izvanobiteljskoga odgoja, ustanove i programe ništa ne govore o najvažnijemu – kvaliteti odgojnih procesa i njihovim učincima na rani razvoj.

Najvažnija uloga izvanobiteljskoga ranog odgoja i obrazovanja jest pružiti obitelji mogućnost da u prvih nekoliko godina djetetova života prikladno skrbi za njegov razvoj. Izvanobiteljski predškolski programi još uvijek se percipiraju ponajprije kao način zbrinjavanja djeteta dok roditelji rade. Roditelji sve više vremena provode na poslu, a briga za razvoj osobnosti i obrazovanje njihove djece najčešće je u najvišoj mjeri u rukama odgojitelja koji s njima provode i do 10 sati dnevno. Bave koje su se prije brinule za svoju unučad, danas su zbog

produženoga radnog staža najčešće u radnom odnosu ili se ne mogu posvetiti brizi za unučad zbog različitih razloga.

Dječji vrtići u gradu Dubrovniku svojim smještajnim kapacitetima nisu u mogućnosti zadovoljiti potrebe obitelji i lokalne zajednice u potpunosti, pa je svake godine značajan broj djece na listi čekanja za upis u dječji vrtić, što roditelje te djece dovodi u nepovoljan položaj na tržištu rada, ugrožavajući i samu egzistenciju obitelji. Tako kvaliteta života roditelja, djece ali i cijele lokalne zajednice ovisi o razvoju dječjih vrtića u gradu Dubrovniku u pravom smjeru kako bi se potrebe društva zadovoljile na optimalan način. Kako je pravo svakoga djeteta da u potpunosti razvije svoje potencijale, zajednica je dužna u tome pomoći obitelji, osobito onda kada ona nije u mogućnosti osigurati uvjete za takav razvoj.

Vrijeme je dubokih i brzih društvenih, gospodarskih, informacijsko-tehnoloških promjena i znanstvenih postignuća, a sve to u vremenu krize postavlja velike izazove za dugoročno strateško planiranje odgoja i obrazovanja djece i učenika na nacionalnoj i lokalnim razinama.

Za osiguranje optimalnoga uključivanja djece u kvalitetne odgojno-obrazovne programe nužan je sustavan pristup za ostvarivanje postavljenih ciljeva.

Stavljanje razvoja dječjih vrtića i alternativnih izvanobiteljskih oblika skrbi o predškolskoj djeci u gradu Dubrovniku u strateške okvire, od iznimne je važnosti za usklađivanje potreba zajednice i obitelji.

Razvijenim strateškim planom odgovornije se pristupa viziji, misiji i ciljevima te se učinkovitije ostvaruje veća kvaliteta i optimalniji uključivanje djece, a time i učinkovitija skrb o djeci u predškolskim programima odgoja i obrazovanja.

III. Strateški ciljevi i aktivnosti

Sustavni rad na podizanju kvalitete odgoja i obrazovanja predviđen je u dokumentu Plan razvoja sustava odgoja i obrazovanja 2005. – 2010. Ministarstva znanosti obrazovanja i športa (Vlada RH usvojila gag jeu lipnju 2005.). Prijedlog Strategije za izradbu i razvoj nacionalnoga kurikula (2007.) sadržava smjernice i načine unapređenja odgoja i obrazovanja u hrvatskom društvenom kontekstu i osiguravanje kvalitetnoga sustava školstva, posebice onih sastavnica koje se odnose na izradbu i implementaciju nacionalnoga kurikula za predškolski odgoj, opće obvezno obrazovanje i srednjoškolsko obrazovanje. Razvoj i stjecanje temeljnih kompetencija definirani su u europskom kompetencijskom okviru i u svoje nacionalne kurikule uvode ih sve članice EU. To su komunikacijske (materinjski jezik i strani jezici), matematičke, informatičko-tehnolojske, prirodno-znanstvene, poduzetničke, socijalne, međuljudske i građanske kompetencije koje omogućuju odgovorno učinkovito uključivanje i kreativno djelovanje u promjenjivim društveno-kulturnim uvjetima.

Razvojni prioritet trebao bi biti stvaranje prostornih, kadrovskih i materijalnih uvjeta za uključivanje sve djece prije polaska u školu u program pripreme za školu, za prihvat što više djece, osobito one starije od tri godine, u ostale programe ranoga izvanobiteljskog odgoja i obrazovanja.

Razvoj društva temeljena na znanju i proces globalizacije stvaraju nove potrebe na razini društvenoga života i života pojedinca, a osposobljavanje pojedinca za život i rad u novim uvjetima stvara potrebu za novim kompetencijama (inovativnost, kreativnost, informatička pismenost, timski rad, stalno stjecanje novih znanja, prilagođavanje promjenama), što sve

zahtijeva visoko postavljene standarde obrazovanja. Predškolski odgoj i obrazovanje, kao prvi stupanj obrazovne vertikale, ujedno su i najvažnija razvojna faza djece u kojoj se stvara temelj za daljnje usvajanje znanja i vještina.

Ciljevi Strategije razvoja predškolskoga odgoja i obrazovanja Grada Dubrovnika

1. Definirati ciljeve, vrijednosti, misiju i viziju na kojima se temelji organizacija predškolskoga odgoja i obrazovanja u gradu Dubrovniku
2. Osigurati preduvjete za optimalanu uključenost predškolske djece u predškolski (izvanobiteljski) odgoj i obrazovanje te zadovoljiti potrebe roditelja za izvanobiteljskim odgojem i obrazovanjem njihove djece
3. Osigurati preduvjete za kvalitetno zadovoljavanje razvojnih potreba i optimalan razvoj djece, s posebnim naglaskom na potrebe djece s teškoćama u razvoju
4. Osigurati preduvjete za unapređenje brige za zdravlje i kvalitetu života djece
5. Osigurati preduvjete za sustavno praćenje i unapređivanje odgojno-obrazovnog rada u predškolskim ustanovama te usklađivanje s potrebama lokalne zajednice

Cilj 1. Definirati ciljeve, vrijednosti, misiju i viziju na kojima se temelji organizacija predškolskoga odgoja i obrazovanja u gradu Dubrovniku

Vrijednosti, vizija i misija

Budućnost naše djece je u onome što radimo danas.

Sva djeca imaju posebne individualne potrebe, vještine i talente i sposobna su postići svoje najviše potencijale u aktivnoj suradnji s drugom djecom kroz igru, iskustvo koje jača samopouzdanje, daje mogućnost izbora i razvija sposobnosti.

Iskustvo predškolskoga obrazovanja stvara temelj za daljnje učenje i podršku djece i obitelji koji postaju odgovorni partneri u životu zajednice.

Obrazovanje djece najbolje se ostvaruje u otvorenoj komunikaciji i partnerstvu roditelja i odgojitelja te uz podršku zajednice. Naše vrijednosti u odgoju su:

- pravednost
- pouzdanost,
- odgovornost
- zajedništvo i suradnja
- tolerancija i nenasilje
- poštivanje i uvažavanje posebnosti
- razumijevanje
- dobri odnosi
- služenje drugima.

Vizija

Vizija razvoja predškolskoga odgoja i obrazovanja Grada Dubrovnika podrazumijeva osiguranu optimalnu uključenost djece u kvalitetne predškolske odgojno-obrazovne programe, čiji je cilj potpuni razvoj svakoga djeteta: duhovni, moralni, intelektualni, socio-emocionalni i tjelesni. Jedino je tako moguće odgojiti mlade ljude aktivnoga i kreativnoga uma, koji su sposobni razumjeti druge i suosjećati s njima te koji posjeduju hrabrost da

djeluju u skladu sa svojim uvjerenjima. Iz dječjih vrtića izlazit će radosna, zadovoljna, samopouzdana, snalažljiva, stvaralačka i poduzetna djeca, djeca koja kreativno i kritički razmišljaju i koja su dobro pripremljena za drugi korak na obrazovnoj vertikali suvremenoga i brzim promjenama podložnoga društva znanja. Dječji vrtići grada Dubrovnika ne pripremaju djecu samo za školu, nego i za život.

Misija

S pomoću partnerstva dječjih vrtića i drugih pružatelja usluga ranoga izvanobiteljskog odgoja i obrazovanja, zajednice i obitelji osigurat će uvjete koji će pomoći djeci dostići svoje najveće potencijale prilagođavanja različitim društvenim uvjetima i društvu koje je stalno podložno promjenama, stvarajući materijalno okruženje za odgoj i obrazovanje djece, poticanje i podršku trajnom stručnom usavršavanju svojega osoblja koje sudjeluje u predškolskom odgoju i obrazovanju te poticanje razvoja i uvođenja inovativnih programa za razvoj osobnosti i kvalitete života djece. Odgojno-obrazovne ustanove kao zajednica onih koji uče, u partnerskom odnosu sa zajednicom i roditeljima, proces učenja čine vidljivim i prepoznatljivim u svakodnevnom okruženju u profesionalnom napretku zaposlenika i podizanju kompetencija djece, roditelja i zajednice.

***Cilj 2.** Osigurati preduvjete za optimalnu uključenost predškolske djece u predškolski (izvanobiteljski) odgoj i obrazovanje te zadovoljiti potrebe roditelja za izvanobiteljskim odgojem i obrazovanjem njihove djece*

Mjera 2.1. Povećati broj skupina u dječjim vrtićima u gradu Dubrovniku s ciljem dostizanja 80% uključenosti djece (po DPS-u) do 2021. i 90 % (po DPS-u) do 2031.g

Aktivnost 2.1.1. Temeljem analize stanja i procjene prostornih potreba prema dijelovima grada Dubrovnika, izraditi dugoročni strateški i akcijski plan širenja kapaciteta s pomoću definiranja potrebnoga broja skupina (vrtića), veličine i lokacije novih vrtića ili skupina

Aktivnost 2.1.2. Poticati povećanje kapaciteta i otvaranje privatnih i vjerskih vrtića s pomoću direktne novčane stimulacije za otvaranje novih skupina u postojećim vrtićima uz veću participaciju po djetetu

Aktivnost 2.1.3. Riješiti imovinsko-pravni status vrtića koji nisu u vlasništvu Grada Dubrovnika

Aktivnost 2.1.4. Izraditi kratkoročni i dugoročni plan uređenja, adaptacije i rekonstrukcije postojećih objekata

Mjera 2.2. Povećati broj djece u izvaninstitucionalnim oblicima skrbi o djeci predškolske dobi

Aktivnost 2.2.1. Poticati edukaciju za otvaranje izvaninstitucionalnih oblika skrbi o djeci predškolske dobi – djelatnost dadilje

Aktivnost 2.2.2. Participirati po djetetu za skrb o djeci kroz izvaninstitucionalni oblik – dadilje

***Cilj 3.** Osigurati preduvjete za kvalitetno zadovoljavanje razvojnih potreba i optimalan razvoj djece, temeljen na novim spoznajama s područja ranoga odgoja i obrazovanja, s posebnim naglaskom na potrebe djece s teškoćama u razvoju*

Mjera 3.1. Unaprijeriti postojeće i uvesti nove metode rada s djecom

Aktivnost 3.1.1. Trajno ulagati u edukaciju i podizati kreativnost i kompetentnost odgojitelja i stručnih suradnika

Aktivnost 3.1.2. Jačati kapaciteta za uvođenje i širenje posebnih programa u cilju veće uključenosti djece (učenje stranih jezika, glazbeni, likovni, dramsko-scenski, informatički, športski programi)

Aktivnost 3.1.3. Utemeljiti skupine s alternativnim odgojno-obrazovnim programima prema koncepcijama M. Montessori, R. Stienera (waldorfska metoda), J. Zimmera, prema Reggio koncepciji, NTC sustavu učenja – Mensa i prema drugim koncepcijama

Aktivnost 3.1.4. Uključiti djecu i roditelje kao partnere

Aktivnost 3.1.5. Razvijati vještinu procjene i samoprocjene te osigurati superviziju rada

Mjera 3.2. Osigurati preduvjete za kvalitetnu integraciju djece s teškoćama u razvoju

Aktivnost 3.2.1. Prilagođavati vanjski i unutarnji prostor

Aktivnost 3.2.2. Educirati odgojitelje i stručnr suradnike

Aktivnost 3.2.3. Stvoriti materijalno-poticajno okruženje za rad s djecom s teškoćama u razvoju (didaktika)

Aktivnost 3.2.4. Poticati suradnju i pomoć u organizaciji praćenja i supervizije rada

Mjera 3.3. Nadzirati kvalitetu provedbe odgojno-obrazovnih programa u dječjim vrtićima

Aktivnost 3.3.1. Poticati uvođenje sustava samovrednovanja, kontinuiranoga praćenja, analiziranja i procjenjivanja uspješnosti rada

Aktivnost 3.3.2. Educirati stručni tim za procjenu i praćenje kvalitete rada u dječjim vrtićima

Cilj 4. Osigurati preduvjete za unapređenje brige za zdravlje i kvalitetu života djece

Mjera 4.1. Poticati programe i aktivnosti koje jačaju svijest o važnosti zdravlja i poučavaju vještine za unapređenje i očuvanje zdravlja

Aktivnost 4.1.1. Poticati edukaciju odgojitelja i razvoj programa unapređenja zdravlja u svim dječjim vrtićima i drugim pružateljima usluga ranoga izvanobiteljskog odgoja i obrazovanja (sport u vrtiću, zdrava prehrana, mentalno zdravlje)

Aktivnost 4.1.2. Poticati sudjelovanje i organizaciju obilježavanja važnih datuma u svezi sa zdravljem

Aktivnost 4.1.3. Poticati suradnju i razmjenu iskustava svih pružatelja usluga ranoga izvanobiteljskog odgoja i obrazovanja

Aktivnost 4.1.4. Poticati uključivanje zajednice i roditelja u sve aktivnosti vezane za zdravlje djece i zajednice (otvaranje savjetovališta)

Mjera 4.2. Osigurati preduvjete za provođenje zdravih stilova života

Aktivnost 4.2.1. Nastaviti s uređenjem i opremanjem dječjih igrališta u gradu Dubrovniku

Aktivnost 4.2.2. Poticati programe koji promoviraju zdrave stilove života

Aktivnost 4.2.3. S pomoću dvosmjerne komunikacije i interakcije kreirati projekte raznovrsnih aktivnosti za djecu predškolskoga uzrasta kroz strateški program Grada Dubrovnika za djecu i mlade „Mladi i Grad skupa“.

Cilj 5. Osigurati preduvjete za sustavno praćenje i unapređivanje odgojno-obrazovnoga rada u predškolskim ustanovama te usklađivanje s potrebama lokalne zajednice

Mjera 5.1. Poticati uvođenje sustava kvalitete u sve dječje vrtiće

Aktivnost 5.1.1. U dokumente izvješća o radu uvrstiti i ocjenu sustava kvalitete

Aktivnost 5.1.2. Poticati stvaranje sustava podrške za uvođenje kvalitete u rani izvanobiteljski odgoj i obrazovanje

Mjera 5.2. Poticati ispitivanje potreba lokalne zajednice

Aktivnost 5.2.1. Poticati organizaciju okruglih stolova, seminara, istraživanja i sl.

Aktivnost 5.2.2. Poticati suradnju i umrežavanje s osnovnim školama i drugim institucijama u zajednici

Predsjednica Gradskoga vijeća:
Olga Muratti, v. r.